DATUM
19 december 2018

BEHANDELD DOOR
H. Nijhof

DIRECT NUMMER
06-11 32 40 64

WATERSCHAP ZUIDERZEELAND
UW WATERSCHAP

Rekenkamercommissie Waterschap Zuiderzeeland
Mevrouw M. Buitenkamp, voorzitter RKC
p/a Postbus 229
8200 AE Lelystad

ONDERWERP
Reactie op de RKC rapporten "Verbonden partijen" en "Samenwerking tussen het Waterschap Zuiderzeeland en gebiedspartners"

ONS KENMERK
558307

ONS ZAAKNUMMER
555556

BIJLAGEN

UW BRIEF VAN
14-11-2018

UW KENMERK

VERZONDEN
17 JAN 2019

Geachte mevrouw Buitenkamp,

Op 14 november stuurde u ons de rapporten "Verbonden partijen" en "Samenwerking tussen het Waterschap Zuiderzeeland en gebiedspartners". Beide rapporten zijn inmiddels door de organisatie gecheckt op feitelijke onjuistheden. U vraagt nu om een bestuurlijke reactie. U treft deze hieronder aan.

**Bestuurlijke reactie Verbonden Partijen**

*Inleiding*
Een verbonden partij is een organisatie waarin het waterschap een bestuurlijk belang en een financieel belang heeft en die één of meer bepaalde taken van het waterschap uitvoert. Samenwerking biedt kansen, maar creëert ook risico's zoals het verlies van zeggenschap in of grip op de verbonden partij.

Veel waterschappen hebben niet of nauwelijks een visie op verbonden partijen. Ook bij Zuiderzeeland ontbreekt een dergelijke visie. Dit is niet goed of fout, maar het gevolg is dat het bestuur iedere keer de afweging moet maken wel of niet deel te nemen en er geen kader is om de regeling te monitoren. Een visie kan bijdragen aan bewustwording aan de voorkant waarom waterschapstaken worden uitbesteed, maar kan ook een kader bieden voor meer grip op de verbonden partij.

Of deelname aan een verbonden partij de verwachtingen ook waarmaakt, is voor veel besturen een "black box". Het algemeen bestuur krijgt wel informatie, maar de vraag is of deze informatie altijd gericht is op wat voor het waterschap van belang is. De informatie zou moeten gaan over de vraag of de verbonden partij de waterschapstaken voor de inwoners en bedrijven goed uitvoert. Met gerichte informatie kan het algemeen bestuur wellicht beter inzicht krijgen in de verbonden partij. Dan gaat een dergelijke regeling ook meer leven binnen het bestuur.

Het algemeen bestuur kan zelf ook informatie vragen aan het college. We zien dan ook dat een beleidsgevoelige regeling als GBLT nadrukkelijk de aandacht heeft van het algemeen bestuur. Bij de meer beleidsarme(re) regelingen als Aqualyis, Het Waterschapshuis en Flevolands Archief is dat niet of nauwelijks het geval.

Kortom, het college constateert dat de AV bij het aangaan van een GR indringend spreekt over de bedoeling en de belangen van de samenwerking. Na de start gaan de gesprekken met name over de geleverde resultaten, dus vanuit de klantrol, en veel minder vanuit de eigenaarsrol. De uitdaging is om ook het gesprek vanuit de eigenaarsrol levend te houden, een visie op

ADRES WATERSCHAPSHUIS
Postbus 229 - 8200 AE Lelystad
Lindelaan 20 - 8224 KT Lelystad
www.zuiderzeeland.nl

T (0320) 274 911
waterschap@zuiderzeeland.nl

verbonden partijen kan dit ondersteunen. Het college is blij met de aanbevelingen van de RKC en omarmt deze. Hieronder volgt per aanbeveling een nadere reactie.

*Reactie op aanbevelingen*
Aanbeveling: In een ontwerpbesluit tot oprichting van een verbonden partij dient in ieder geval opgenomen te worden een expliciete koppeling tussen het doel van een verbonden partij en een doel van het waterschap.

Reactie: Het college herkent zich in deze aanbeveling. Bij alle regelingen waarbij het waterschap betrokken is, heeft de AV de voor- en nadelen, de risico's, de koppelingen van doelen en de keuze van de rechtsvorm afgewogen zodat op basis van deze argumenten een weloverwogen keuze gemaakt kon worden.

Aanbeveling: Stel een nota verbonden partijen op waarin een duidelijk afwegingskader wordt opgenomen en waarbij wordt ingegaan op de inrichting van de governance.

Reactie: Bij Waterschap Zuiderzeeland ontbreekt een dergelijke nota. De AV heeft in het verleden bij de besluitvorming deel te nemen in verbonden partijen aspecten als toezicht en sturing wel degelijk meegewogen. Het college omarmt het voorstel een nota verbonden partijen te schrijven met name ter ondersteuning van de eigenaarsrol.

Aanbeveling: Er moet voldoende aandacht zijn voor zowel de opdrachtgeversrol als de eigenaarsrol. Dit zijn rollen die op gespannen voet met elkaar kunnen staan. Als opdrachtgever moeten de beoogde doelstellingen worden gehaald en als eigenaar moeten goede financiële resultaten worden bereikt.

Reactie: Het college herkent zich in deze aanbeveling. Uit recente interne evaluaties van twee regelingen bij het waterschap kwamen ook verbeterpunten naar voren om deze rollen helderder te positioneren.

Aanbeveling: Zorg ervoor dat de paragraaf verbonden partijen in de begroting in ieder geval voldoet aan de wettelijke vereisten en bij voorkeur aanvullende informatie bevat over bijvoorbeeld belangrijke ontwikkelingen met betrekking tot de verbonden partij en een risicoanalyse (blz. 13 rapport).

Artikel 4.20 Waterschapsbesluit schrijft voor dat de begroting van een waterschap een paragraaf verbonden partijen moet bevatten, waarbij ten minste wordt ingegaan op:

a) Visie op verbonden partijen
b) De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Ook moet een lijst van verbonden partijen worden opgenomen waarbij in ieder geval de volgende informatie moet worden verstrekt (Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen):

c) Naam, vestigingsplaats en de rechtsvorm
d) Het openbaar belang dat door deelname in de verbonden partijen behartigd wordt
e) Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin van het begrotingsjaar

Reactie: In de MJB zijn de verbonden partijen beschreven inclusief eventuele beleidsvoornemens. In de Beheerbegroting (voor het college) wordt ingegaan op de onderdelen c t/m e. Hiermee voldoet het waterschap aan het gestelde in de Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen. Wat wordt gemist is een algemene visie op verbonden partijen.

Aanbeveling: Organiseer informatieavonden waarbij AB-leden kunnen worden bijgepraat over een bepaalde verbonden partij en zij de mogelijkheid krijgen vragen te stellen.

Reactie: Het college stelt voor om aan het begin van een nieuwe bestuursperiode de GR-en uit te nodigen en gezamenlijk in gesprek te gaan met het algemeen bestuur over de beide rollen. De verbonden partijen krijgen hiermee ook een "gezicht" voor de AV.

**Bestuurlijke reactie Samenwerking tussen Waterschap Zuiderzeeland en gebiedspartners**

*Inleiding*
In 2012 heeft de Algemene Vergadering de Samenwerkingsstrategie vastgesteld. Deze strategie biedt een kader voor bestuur en organisatie voor het organiseren van samenwerking met partners.
De Rekenkamercommissie heeft een vooronderzoek laten doen naar samenwerking van het waterschap met gebiedspartners. Het vooronderzoek is een verkenning van de huidige situatie en biedt een overzicht over de samenwerking met in het bijzonder gemeenten, provincie en Rijkswaterstaat.

De hoofdvragen zijn als volgt:
- Op welke gebieden en met wie werkt het waterschap samen en hoe ziet die eruit?
- Wat zijn de onderzoekssporen die relevant zijn voor de Algemene Vergadering en voor het verder versterken van de samenwerking.

*Algemeen beeld bevindingen*
Het rapport geeft inzicht in de mate waarin samenwerking vanuit een strategische visie plaatsvindt, over de aard van de samenwerking en over de kwaliteit van de samenwerking. Ook de vele vormen van samenwerking en de dynamiek eromheen zijn in beeld gebracht. Over het algemeen zijn de interne en de externe sleutelpersonen positief over de samenwerking.
Het waterschap wordt ervaren als betrouwbare partner met veel toewijding en als een partner die bijdraagt aan de goede verhoudingen.
Natuurlijk zijn er minder positieve geluiden. Dat heeft veelal te maken met de ontwikkelende kant en de handhavende kant van het waterschap. Sommige partners hebben moeite met de twee rollen die het waterschap heeft.
De Samenwerkingsstrategie is bestuurlijk vastgesteld in 2012, maar nog nooit geëvalueerd. De medewerkers van het waterschap refereren niet actief aan deze strategie. De motieven van waaruit nu wordt samengewerkt komen overeen met de motieven vanuit de samenwerkingsstrategie.

*Aanbeveling*
Gezien de ontwikkelingen en opgaven nu en in de nabije toekomst zal samenwerken steeds meer onze normale manier van acteren worden. We zullen meer en meer een samenwerkend waterschap zijn.
Het is wenselijk de Samenwerkingsstrategie opnieuw tegen het licht te houden en indien nodig deze aan te passen en uit te breiden om voorbereid te zijn op

de toekomst. De vragen, wat de rollen van de Algemene Vergadering en van het college zijn en hoe deze rollen samengaan, moeten beantwoord worden.

*Reactie*
Indien dit vooronderzoek "Samenwerking tussen het Waterschap Zuiderzeeland en gebiedspartners" leidt tot een onderzoek van de Rekenkamercommissie is het college erg benieuwd naar het antwoord op bovenstaande vragen. Indien het bij dit vooronderzoek blijft, zal het college bovenstaande vragen oppakken en de Samenwerkingsstrategie tegen het licht houden.

**Resumé**
We gaan ervan uit dat wij u hiermee een volledig overzicht hebben gegeven van onze bevindingen op de rapporten en wachten uw reactie met belangstelling af.

Hoogachtend,

het college van Dijkgraaf en Heemraden
van Waterschap Zuiderzeeland,

de secretaris-directeur,

ing. W. Slob MSc.

de dijkgraaf,

ir. H.C. Klavers.